

Om at være arbejdsløshedsforsikret i Danmark

Arbejdsdirektoratet · November 2008

Om at være arbejdsløshedsforsikret i Danmark

INDHOLD

1. INDLEDNING	3
2. DEN DANSKE ARBEJDSLØSHEDSFORSIKRING	3
3. A-KASSERNE	4
4. HVORDAN BLIVER JEG MEDLEM AF EN A-KASSE?	4
5. HVAD KOSTER DET AT VÆRE MEDLEM AF EN A-KASSE?	5
6. ARBEJDSLØSHEDSFORSIKRING EFTER ARBEJDE I ET ANDET EØS-LAND	6
7. HVIS DU IKKE HAR VÆRET ARBEJDSLØSHEDSFORSIKRET I DANMARK INDEN FOR DE SIDSTE 5 ÅR	7
7.1. HVORNÅR HAR JEG RET TIL DAGPENGE?	7
7.2. HVAD KAN JEG FÅ I DAGPENGE?	9
7.3. HVOR LÆNGE KAN JEG FÅ DAGPENGE?	9
7.4. HVAD SKAL JEG GØRE, HVIS JEG BLIVER ARBEJDSLØS?	9
7.5. SUPPLERENDE DAGPENGE.....	10
8. HVIS DU HAR VÆRET ARBEJDSLØSHEDSFORSIKRET I DANMARK INDEN FOR DE SIDSTE 5 ÅR	10
8.1. HVORNÅR HAR JEG RET TIL DAGPENGE?	11
9. SÆRLIGE REGLER FOR GRÆNSEARBEJDERE OG ”ANDRE ARBEJDSTAGERE END GRÆNSEARBEJDERE”	12
9.1. HVAD ER EN GRÆNSEARBEJDER?.....	12
9.2. HVAD ER EN ”ANDEN ARBEJDSTAGER END EN GRÆNSEARBEJDER”?.....	12
9.3. HVOR SKAL JEG VÆRE ARBEJDSLØSHEDSFORSIKRET?	13
9.4. HVAD SKER DER, HVIS JEG BLIVER HELT ELLER DELVIST ARBEJDSLØS?.....	13
9.5. HVILKE BETINGELSER SKAL JEG OPFYLDE FOR AT FÅ DAGPENGE SOM GRÆNSEARBEJDER ELLER ”ANDEN ARBEJDSTAGER END GRÆNSEARBEJDER”?	14
9.6. DELVIST ARBEJDSLØSE GRÆNSEARBEJDERE OG ”ANDRE ARBEJDSTAGERE END GRÆNSEARBEJDERE”	14
9.7. HELT ARBEJDSLØSE GRÆNSEARBEJDERE	14
9.8. HELT ARBEJDSLØSE ”ANDRE ARBEJDSTAGERE END GRÆNSEARBEJDERE”	14
10. HER KAN DU FÅ FLERE OPLYSNINGER	15

1. Indledning

EØS-aftalen trådte i kraft den 1. januar 1994. EØS betyder det Europæiske Økonomiske Samarbejde.

EØS-aftalen betyder bl.a., at der gælder en række fælles regler om arbejdsløshedsforsikring inden for EØS-området, som er EU-landene samt Norge, Island, Schweiz og Liechtenstein.

Ved siden af reglerne i EØS-aftalen gælder de nationale regler om arbejdsløshedsforsikring. Det betyder, at reglerne om, hvornår man har ret til ydelser ved arbejdsløshed, bygger på den lovgivning, der gælder i det enkelte EØS-land.

Ifølge EØS-aftalen skal man som hovedregel være arbejdsløshedsforsikret i det land, man arbejder i. Det gælder også, selv om man bor i et andet land. Der er dog en række undtagelser fra denne hovedregel, bl.a. for udsendte lønmodtagere, søfolk og internationale transportarbejdere. Det er meget vigtigt, at du bliver forsikret efter reglerne i det rette land. Ellers risikerer du at miste dine rettigheder helt eller delvist.

Hvis du er i tvivl om, hvilket lands regler der gælder for dig, kan du henvende dig til Sikringsstyrelsen, der er den kompetente myndighed i Danmark, når det drejer sig om lovvalg.

2. Den danske arbejdsløshedsforsikring

Den danske arbejdsløshedsforsikring adskiller sig på en lang række punkter fra arbejdsløshedsforsikringerne i de andre EØS-lande.

Det er derfor vigtigt, at du sætter dig ind i reglerne, så du ikke mister dine rettigheder.

Den danske arbejdsløshedsforsikring er en frivillig ordning. Det vil sige, at det er helt op til den enkelte at sørge for at blive medlem af en arbejdsløshedskasse (a-kasse) og dermed forsikret mod arbejdsløshed. I de fleste andre EØS-lande er alle mere eller mindre forpligtet til at være arbejdsløshedsforsikret. Ofte betaler man dér til arbejdsløshedsforsikringen gennem løntræk og gennem arbejdsgiverens bidrag til forsikringen.

I Danmark betaler man et **arbejdsmarkedsbidrag**, som er en del af skatten. Du skal være opmærksom på, at arbejdsmarkedsbidraget ikke har noget at gøre med at være arbejdsløshedsforsikret.

Du skal selv sørge for at melde dig ind i en a-kasse. Hvis du ikke er medlem af en a-kasse, har du ikke ret til dagpenge, hvis du bliver arbejdsløs.

3. A-kasserne

A-kasserne er private foreninger, der administrerer reglerne i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. og de regler, der er udstedt i medfør af loven.

Der findes i alt 29 a-kasser i Danmark. 6 af disse er fagligt afgrænsede. Det vil sige, at de kun optager lønmodtagere fra bestemte faglige områder. 12 af a-kasserne er fagligt afgrænsede, men optager også selvstændige erhvervsdrivende, der arbejder inden for det faglige område. 3 af a-kasserne er tværfaglige for lønmodtagere. Det vil sige, at de optager lønmodtagere fra alle faglige områder. 8 af a-kasserne er tværfaglige for både lønmodtagere og selvstændige erhvervsdrivende.

Du kan altid vælge at blive medlem af en tværfaglig a-kasse. Du kan også vælge at blive medlem af en a-kasse, der dækker det faglige område, du arbejder inden for. Det faglige område er beskrevet i a-kassens vedtægter. Hvis du er i tvivl om, hvilken a-kasse du skal være medlem af, kan du henvende dig til Arbejdsdirektoratet. På direktoratets hjemmeside www.adir.dk under emnet "Medlemskab af en a-kasse" finder du en oversigt over a-kasserne. Du kan også se oversigter www.akasseTjek.dk.

4. Hvordan bliver jeg medlem af en a-kasse?

Du skal opfylde en række betingelser for at blive optaget i en a-kasse:

- Du skal opholde dig og have bopæl i Danmark. Dette krav fraviges dog, hvis du har bopæl i et andet EØS-land.
- Du skal være mellem 18 og 2 år under folkepensionsalderen.
- Du skal have arbejde som lønmodtager eller som selvstændig erhvervsdrivende eller medarbejdende ægtefælle.
- Du kan også blive optaget i en a-kasse, hvis du er færdig med en erhvervs-mæssig uddannelse af mindst 18 måneders varighed, når du søger om op-

tagelse senest 2 uger efter, at din uddannelse er afsluttet. Du skal have bopæl og ophold i Danmark både umiddelbart før, du begyndte på uddannelsen, og senest 2 uger efter, at du har afsluttet uddannelsen.

Som lønmodtager kan du blive forsikret på fuld tid eller på deltid.

Hvis du har arbejde på fuld tid (37 timer om ugen), skal du være fuldtidsforsikret.

Hvis du har deltidsarbejde (højest 30 timer om ugen beregnet som et gennemsnit for 4 uger/1 måned), kan du vælge at være forsikret på deltid, men du kan også vælge at være fuldtidsforsikret. Din forsikringsstatus har betydning for din ret til ydelser, hvis du bliver arbejdsløs. Tal med din a-kasse om, hvilken forsikringsform du bør vælge.

Hvis du er selvstændig erhvervsdrivende, kan du kun blive fuldtidsforsikret.

Du skal ansøge om optagelse skriftligt og på en særlig blanket. Du kan få blanketten i a-kassen eller finde den under emnet "Blanketter" på direktoratets hjemmeside www.adir.dk. Hvis du er lønmodtager eller nyuddannet, skal du udfylde AR 50. Hvis du er selvstændig erhvervsdrivende eller medarbejdende ægtefælle, skal du udfylde AR 51.

5. Hvad koster det at være medlem af en a-kasse?

Medlemsbidraget til a-kassen består af flere dele:

- et obligatorisk bidrag til arbejdsløshedsforsikringen,
- et bidrag til finansiering af ATP-ordningen,
- et administrationsbidrag og
- et frivilligt efterlønsbidrag.

Beløbene reguleres ved hvert årsskifte.

Bidraget til arbejdsløshedsforsikringen er i 2008 på 3.372 kr. for forsikrede på fuld tid.

Bidraget til ATP er i 2008 på 12 kr. for forsikrede på fuld tid.

Administrationsbidraget er forskelligt fra a-kasse til a-kasse. Under emnet "Sammenligning af a-kasser" på Arbejdsdirektoratets hjemmeside www.adir.dk kan du se, hvad bidraget til administration er i de forskellige a-kasser.

Efterlønsbidraget er frivilligt og er i 2008 på 4.920 kr. for fuldtidsforsikrede. Du skal kun betale efterlønsbidrag, hvis du ønsker at være omfattet af efterlønsordningen. Du kan læse mere om efterlønsordningen i pjecen om fleksibel efterløn.

Medlemsbidraget betales enten hver 14. dag, én gang om måneden eller én gang i kvartalet. Du kan få flere oplysninger i din a-kasse.

Du skal være opmærksom på, at du risikerer at blive slettet som medlem af a-kassen, hvis du ikke betaler dit medlemsbidrag til tiden. Hvis du bliver slettet som medlem af a-kassen, mister du dine rettigheder.

Du skal også være opmærksom på, at en a-kasse ikke er det samme som en fagforening. En a-kasse og en fagforening er to forskellige foreninger. Du behøver ikke være medlem af en fagforening for at være medlem af en a-kasse.

6. Arbejdsløshedsforsikring efter arbejde i et andet EØS-land

EØS-aftalen betyder, at de forsikrings- og beskæftigelsesperioder, man har optjent som lønmodtager i ét EØS-land, skal regnes med i et andet EØS-land, hvis det er en betingelse for at få ret til ydelser, at man har haft forsikrings- eller beskæftigelsesperioder. Dette princip kaldes sammenlægningsprincippet.

Princippet om sammenlægning gælder kun for lønmodtagere. Det vil sige, at forsikrings- og beskæftigelsesperioder, som man har optjent som selvstændig erhvervsdrivende, ikke kan regnes med i et andet EØS-land.

Hovedreglen er, at hvis man vil medregne forsikrings- eller beskæftigelsesperioder, skal de seneste af disse perioder være optjent efter lovgivningen i det land, hvor man fremsætter kravet om ydelser.

I Danmark skelner man imellem, om man har været arbejdsløshedsforsikret i Danmark inden for de sidste 5 år eller ej.

Der gælder særlige regler for grænsegængere. Du er grænsegænger, hvis du arbejder i ét EØS-land, men har bopæl i et andet EØS-land. Reglerne for grænsegængere er beskrevet i afsnit 9.

Du skal også være opmærksom på, at der gælder særlige regler om ret til efterløn efter arbejde eller forsikring i udlandet. Når du vender hjem, skal du betale efterlønsbidrag for de perioder, du har været forsikret i et andet EØS-land, hvis du vil bevare din ret til efterløn.

Du kan også få flere oplysninger om dette i din a-kasse.

7. Hvis du ikke har været arbejdsløshedsforsikret i Danmark inden for de sidste 5 år

Hvis du ikke har været arbejdsløshedsforsikret i Danmark inden for de sidste 5 år, gælder disse regler for dig.

Du kan blive optaget i en a-kasse og medregne de forsikringsperioder, du har haft i et andet EØS-land, hvis

- du skriftligt søger om at blive optaget i a-kassen inden 8 uger fra det tidspunkt, hvor du ophørte med at være forsikret i det andet EØS-land, og
- du begynder at arbejde i Danmark inden 8 uger fra det tidspunkt, hvor du ophørte med at være forsikret i det andet EØS-land.

For at kunne regne dine forsikringsperioder med skal du altså begynde at arbejde i Danmark. Du skal have arbejde i mindst 296 timer i løbet af 12 uger/3 måneder, hvis du er forsikret på fuld tid. Hvis du er forsikret på deltid, skal du have arbejde i mindst 148 timer i løbet af 12 uger/3 måneder.

7.1. Hvornår har jeg ret til dagpenge?

Hvis du er begyndt at arbejde i Danmark og er blevet optaget i en a-kasse inden 8 uger efter, at du ophørte med at være forsikret i det andet EØS-land, har du ret til dagpenge, når du opfylder følgende betingelser:

1. Du skal opfylde betingelsen om arbejde i henholdsvis 296/148 timer (se afsnit 7). Det er en forudsætning for, at du kan regne de forsikringsperioder med, du har haft i et andet EØS-land.
2. I Danmark er det bl.a. en betingelse for ret til dagpenge, at man har været medlem af en a-kasse i mindst ét år. Hvis du opfylder betingelserne for at medregne forsikringsperioder, kan du medregne dine forsikringsperioder fra et andet EØS-land til at opfylde kravet om 1 års medlemskab.

Hvis du har været forsikret i fx Sverige i 2 år, inden du fik arbejde og blev forsikret i Danmark, kan du altså medregne de 2 års forsikring fra Sverige, hvis du opfylder betingelserne ovenfor.

Hvis du kun har været forsikret i det andet EØS-land i en kortere periode, fx ½ år, vil du altså først opfylde betingelsen om 1 års medlemskab, når du har været forsikret i Danmark i yderligere ½ år.

I visse tilfælde kan der være et kortere eller længere "brud" i din forsikringsperiode. Det er fx tilfældet, hvis du i en periode ikke har været omfattet af nogen forsikring i forbindelse med overgangen mellem den danske forsikring og forsikringen i det andet EØS-land. Det kan også være tilfældet, hvis der har været en periode, hvor du ikke var forsikret i det andet EØS-land. Du må ikke have mere end 8 ugers "brud" i din forsikringsperiode ved overgangen fra det andet EØS-lands forsikring til den danske forsikring. Du må heller ikke have et "brud" på mere end 8 uger i løbet af 12 måneder i den forsikringsperiode, du har i det andet EØS-land.

Hvis du ikke har mere end i alt 2 gange 8 ugers "brud" i din forsikringsperiode, anses du for at opfylde kravet om 1 års medlemskab, uanset om du evt. har et "brud" på fx 4 uger ved overgangen til det danske forsikringsystem.

Foruden kravet om 1 års medlemskab er det en betingelse for ret til dagpenge, at du opfylder det såkaldte beskæftigelseskrav.

Hvis du er forsikret på fuld tid, betyder beskæftigelseskravet, at du skal have arbejdet så meget, at det sammenlagt svarer til arbejde i fagets fulde, sædvanlige arbejdstid i mindst 52 uger i løbet af de sidste 3 år. Hvis den fulde, sædvanlige arbejdstid er 37 timer om ugen, er beskæftigelseskravet for fuldtidsforsikrede i alt 1.924 timers arbejde i løbet af de sidste 3 år.

Hvis du er forsikret på deltid, betyder beskæftigelseskravet, at du skal have arbejdet så meget, at det sammenlagt svarer til arbejde i fagets fulde, sædvanlige arbejdstid i mindst 34 uger i løbet af de sidste 3 år. Hvis den fulde sædvanlige arbejdstid er 37 timer om ugen, er beskæftigelseskravet for deltidsforsikrede i alt 1.258 timers arbejde i løbet af de sidste 3 år.

Det er en betingelse, at arbejdet er udført på almindelige løn- og ansættelsesvilkår. Der må ikke være ydet offentligt tilskud til lønnen.

Perioden på 3 år kan i særlige tilfælde forlænges. Det gælder fx, hvis du har været på barselsorlov, eller du har været syg i længere tid. Din a-kasse kan fortælle dig mere herom.

Det lønarbejde, du har udført i det andet EØS-land, kan du medregne til at opfylde beskæftigelseskravet. Det er en betingelse, at arbejdet ville kunne medregnes, hvis det

var udført i Danmark. Det er også en betingelse, at arbejdet er udført i en forsikringsperiode. Din a-kasse kan fortælle dig mere herom.

Det er også en betingelse for ret til dagpenge, at du stiller dig til rådighed for arbejdsmarkedet, og at du aktivt søger arbejde. Det betyder bl.a., at du skal være registreret som arbejdssøgende hos staten i jobcenteret.

Arbejdsdirektoratet har lavet en pjece "Om at være ledigt medlem af en a-kasse", der beskriver disse regler nærmere. Du kan også få flere oplysninger i din a-kasse og hos staten i jobcenteret.

7.2. Hvad kan jeg få i dagpenge?

Dagpengesatsen er individuel og er bl.a. afhængig af størrelsen af den indkomst, du har haft tidligere.

Man finder frem til den seneste periode af 12 ugers/3 måneders varighed, hvor du har haft et antal løntimer, som mindst svarer til 2/3 af fuld arbejdstid efter overenskomsten. Grundlaget for beregningen af dagpenge er kort fortalt din indtjening i denne periode - fratrukket arbejdsmarkedsbidraget.

Dine dagpenge kan højst være et beløb, der udgør 90 % af din hidtidige arbejdsfortjeneste. Den maksimale dagpengesats kan findes på Arbejdsdirektoratets hjemmeside www.adir.dk.

I Danmark får man udbetalt dagpenge i 5 dage om ugen.

Hvis du kun har haft arbejde i Danmark i en kortere periode, gælder der nogle særlige regler om beregning af dagpengesatsen.

Din a-kasse kan fortælle dig mere om reglerne.

7.3. Hvor længe kan jeg få dagpenge?

Du kan få dagpenge i en periode på sammenlagt 4 år inden for 6 år (dagpengeperioden).

Når du har været arbejdsløs i 9 måneder, har du ret og pligt til aktivering. Hvis du er under 30 år eller er fyldt 60 år, har du dog ret og pligt til aktivering, når du har været arbejdsløs i 6 måneder.

Din a-kasse kan fortælle dig mere herom.

7.4. Hvad skal jeg gøre, hvis jeg bliver arbejdsløs?

Du skal henvende dig i din a-kasse og oplyse, at du er ledig og ønsker dagpenge. Din a-kasse skal vejlede dig om betingelserne for ret til dagpenge.

Du skal også registrere dig hos staten i jobcenteret. Dette kan du gøre elektronisk på www.jobnet.dk eller ved at henvende dig personligt i jobcenteret. Du vil tidligst kunne få dagpenge fra den dag, hvor du registrerer dig som arbejdssøgende hos staten i jobcenteret. Husk at få en kvittering for din registrering.

Det er en betingelse for at kunne få dagpenge, at du står til rådighed for arbejdsmarkedet og er aktivt arbejdssøgende. For at stå til rådighed skal du bl.a. bekræfte din jobsøgning senest hver 7. dag på "min side" på www.jobnet.dk. Det er således ikke nok, at du går ind og tjekker dit CV.

Du skal senest 1 måned fra registreringen som arbejdssøgende hos jobcenteret have et godkendt CV. Det er a-kassen, der skal godkende dit CV.

7.5. Supplerende dagpenge

Hvis du bliver delvist arbejdsløs, eller hvis du begynder at arbejde på deltid, kan du måske få supplerende dagpenge.

Hvis du har et opsigelsesvarsel over for din arbejdsgiver, kan du kun få udbetalt supplerende dagpenge, hvis din arbejdsgiver udsteder en såkaldt "frigørelsesattest".

Du kan se frigørelsesattesten under emnet "Blanketter" på Arbejdsdirektoratets hjemmeside www.adir.dk.

Hvis du afleverer attesten senest 5 uger efter, at du er begyndt på arbejdet, kan du få supplerende dagpenge fra ansættelsens første dag. Hvis du ikke afleverer attesten inden 5 uger, kan du først få supplerende dagpenge fra den dag, hvor a-kassen har modtaget attesten.

Det er også en betingelse for ret til supplerende dagpenge, at du i øvrigt har ret til dagpenge, at du er registreret som arbejdssøgende hos staten i jobcenteret, og at du søger og kan tage arbejde på fuld tid, hvis du er fuldtidsforsikret, eller arbejde i 30 timer pr. uge, hvis du er deltidsforsikret.

Hvis du arbejder mere end 29,6 timer i en uge, kan du ikke få supplerende dagpenge.

Du kan få supplerende dagpenge i 30 uger inden for en periode på 104 uger.

Din a-kasse kan fortælle dig mere om supplerende dagpenge.

8. Hvis du har været arbejdsløshedsforsikret i Danmark inden for de sidste 5 år

Hvis du har været arbejdsløshedsforsikret i Danmark inden for de sidste 5 år, gælder disse regler for dig.

Du kan blive optaget i en a-kasse og medregne de forsikringsperioder, du har haft i et andet EØS-land, hvis du

- skriftligt søger om optagelse i a-kassen inden 8 uger fra det tidspunkt, hvor du ophørte med at være forsikret i det andet EØS-land, og
- har bopæl og ophold i Danmark.

8.1. Hvornår har jeg ret til dagpenge?

Hvis du opfylder disse to betingelser, vil du have ret til dagpenge med det samme, hvis du i øvrigt opfylder de almindelige betingelser for ret til dagpenge.

I Danmark er det bl.a. en betingelse for ret til dagpenge, at man har været medlem af en a-kasse i mindst ét år. Hvis du opfylder betingelserne for medregning af forsikringsperioder, kan du regne de forsikringsperioder med, du har haft i et andet EØS-land, til at opfylde kravet om 1 års medlemskab.

Hvis du har været forsikret i fx Sverige i 2 år, inden du fik arbejde og blev forsikret i Danmark, kan du altså medregne de 2 års forsikring fra Sverige, hvis du opfylder betingelserne ovenfor.

Hvis du kun har været forsikret i det andet EØS-land i en kortere periode, fx ½ år, vil du altså først opfylde betingelsen om 1 års medlemskab, når du har været forsikret i Danmark i yderligere ½ år.

I visse tilfælde kan der være et kortere eller længere "brud" i din forsikringsperiode. Det vil fx være tilfældet, hvis du ikke har været omfattet af nogen forsikring ved overgangen mellem forsikringen i det andet EØS-land og den danske forsikring. Det kan også være tilfældet, hvis der har været en periode, hvor du ikke var forsikret i det andet EØS-land. Du må ikke have mere end 8 ugers "brud" i din forsikringsperiode ved overgangen fra det andet EØS-lands forsikring til den danske forsikring. Du må heller ikke have et brud på mere end 8 uger i løbet af 12 måneder i den forsikringsperiode, du har i det andet EØS-land. Hvis du ikke har mere end i alt 2 gange 8 ugers "brud" i din forsikringsperiode, anses du for at opfylde kravet om 1 års medlemskab, uanset om du evt. har et "brud" på fx 4 uger ved overgangen til det danske forsikringssystem.

Foruden kravet om 1 års medlemskab er det en betingelse for ret til dagpenge, at du opfylder det såkaldte beskæftigelseskrav.

Hvis du er forsikret på fuld tid, betyder beskæftigelseskravet, at du skal have arbejdet så meget, at det sammenlagt svarer til arbejde i fagets fulde, sædvanlige arbejdstid i mindst 52 uger i løbet af de sidste 3 år. Hvis den fulde, sædvanlige arbejdstid er 37 timer om ugen, er beskæftigelseskravet for fuldtidsforsikrede i alt 1.924 timers arbejde i løbet af de sidste 3 år.

Hvis du er forsikret på deltid, betyder beskæftigelseskravet, at du skal have arbejdet så meget, at det sammenlagt svarer til arbejde i fagets fulde, sædvanlige arbejdstid i mindst 34 uger i løbet af de sidste 3 år. Hvis den fulde sædvanlige arbejdstid er 37 timer om ugen, er beskæftigelseskravet for deltidsforsikrede i alt 1.258 timers arbejde i løbet af de sidste 3 år.

Det er en betingelse, at arbejdet er udført på almindelig løn- og ansættelsesvilkår. Der må ikke være ydet offentligt tilskud til lønnen.

Perioden på 3 år kan i særlige tilfælde forlænges. Det gælder fx, hvis du har været på barselsorlov eller du har været syg i længere tid. Din a-kasse kan fortælle dig mere herom.

Det lønarbejde, du har udført i det andet EØS-land, kan du regne med til at opfylde beskæftigelseskravet. Det er en betingelse, at arbejdet ville kunne medregnes, hvis det var udført i Danmark. Det er også en betingelse, at arbejdet er udført i en forsikringsperiode. Din a-kasse kan fortælle dig mere herom.

Det er også en betingelse for ret til dagpenge, at du stiller dig til rådighed for arbejdsmarkedet, og at du aktivt søger arbejde. Det betyder bl.a., at du skal være registreret som arbejdssøgende hos staten i jobcenteret.

Arbejdsdirektoratet har udarbejdet en pjece "Om at være ledigt medlem af en a-kasse", der beskriver disse regler nærmere. Du kan også få flere oplysninger i din a-kasse og hos staten i jobcenteret.

9. Særlige regler for grænsearbejdere og ”andre arbejdstagere end grænsearbejdere”

EØS-aftalen indeholder nogle særlige regler for grænsearbejdere og såkaldte "andre arbejdstagere end grænsearbejdere".

9.1. Hvad er en grænsearbejder?

En grænsearbejder er en person, som arbejder i ét EØS-land, og som har bopæl i et andet EØS-land, som han eller hun vender hjem til mindst én gang om ugen.

Hvis du arbejder i Danmark og bor i fx Sverige, og du vender hjem til Sverige hver dag eller mindst én gang om ugen, er du altså grænsearbejder.

9.2. Hvad er en ”anden arbejdstager end en grænsearbejder”?

En ”anden arbejdstager end grænsearbejder” er en person, som arbejder i ét EØS-land og har bopæl i et andet EØS-land, som han eller hun vender hjem til sjældnere end én gang om ugen.

Hvis du arbejder i Danmark og bor i fx Sverige, og du kun vender hjem til din bopæl fx én gang om måneden, er du altså ”anden arbejdstager end grænsearbejder”.

9.3. Hvor skal jeg være arbejdsløshedsforsikret?

Hvis du er grænsearbejder eller ”anden arbejdstager end grænsearbejder”, skal du som udgangspunkt være arbejdsløshedsforsikret i det land, hvor du arbejder.

Du skal opfylde de almindelige betingelser for at blive optaget i en a-kasse, dog skal du ikke have bopæl i Danmark.

9.4. Hvad sker der, hvis jeg bliver helt eller delvist arbejdsløs?

Hvis du bliver helt eller delvist arbejdsløs, vil din situation afhænge af, om du er grænsearbejder eller ”anden arbejdstager end grænsearbejder”.

En delvist arbejdsløs grænsearbejder skal have udbetalt ydelser fra det land, han eller hun arbejder i, som om den pågældende var bosat dér. Hvis du har bopæl i fx Sverige, og du arbejder i Danmark, skal du altså have udbetalt ydelser i Danmark, hvis du bliver delvist arbejdsløs. Du er fx delvist arbejdsløs, hvis du løbende arbejder på nedsat tid. Om du kan få supplerende dagpenge i denne situation er afhængig af, om du opfylder betingelserne for at få (supplerende) dagpenge. Du kan høre mere herom i din a-kasse.

En helt arbejdsløs grænsearbejder skal have udbetalt ydelser fra det land, hvor han eller hun har sin bopæl. Hvis du har bopæl i fx Sverige, og du har arbejdet i Danmark, skal du altså have udbetalt dagpenge i Sverige, hvis du bliver helt arbejdsløs. Du anses for at være helt arbejdsløs, hvis du helt har mistet tilknytningen til din arbejdsgiver, fx fordi du har sagt op.

En ”anden arbejdstager end grænsearbejder”, som er delvist arbejdsløs, skal have udbetalt ydelser fra det land, hvor han eller hun arbejder i, som om den pågældende var bosat dér. Hvis du har bopæl i fx Sverige, og du arbejder i Danmark, skal du altså have udbetalt dagpenge i Danmark, hvis du bliver delvist arbejdsløs. Du vil fx være

delvist arbejdsløs, hvis du løbende arbejder på nedsat tid. Om du kan få supplerende dagpenge i denne situation er afhængig af, om du opfylder betingelserne for at få (supplerende) dagpenge. Du kan høre mere herom i din a-kasse.

En helt arbejdsløs ”anden arbejdstager end grænsearbejder” kan vælge, hvilket land den pågældende ønsker at stille sig til rådighed i og modtage ydelser fra. Hvis du har bopæl i fx Sverige, og du havde arbejde i Danmark, kan du altså vælge, om du ønsker at stille dig til rådighed i Danmark eller i Sverige.

9.5. Hvilke betingelser skal jeg opfylde for at få dagpenge som grænsearbejder eller ”anden arbejdstager end grænsearbejder”?

For det første er det en betingelse, at du er medlem af en a-kasse.

Det er også en betingelse, at du opfylder kravet om 1 års medlemskab og beskæftigelseskravet. Din situation vil også afhænge af, om du er helt eller delvist arbejdsløs.

Du kan medregne de forsikrings- og beskæftigelsesperioder, du har haft i et andet EØS-land, hvis du opfylder betingelserne for det.

9.6. Delvist arbejdsløse grænsearbejdere og ”andre arbejdstagere end grænsearbejdere”

Hvis du er delvist arbejdsløs grænsearbejder eller ”anden arbejdstager end grænsearbejder” med arbejde i Danmark, kan du måske få supplerende dagpenge.

Hvis du kun har haft arbejde og været forsikret i Danmark i en kortere periode, vil du have brug for at medregne dine forsikrings- og beskæftigelsesperioder fra det andet EØS-land for at kunne opfylde de danske betingelser for ret til dagpenge. Hvis du har søgt om at blive optaget i en a-kasse og er begyndt at arbejde i Danmark inden 8 uger, efter du ophørte med at være forsikret i det andet EØS-land, kan du måske medregne dine forsikrings- og beskæftigelsesperioder.

9.7. Helt arbejdsløse grænsearbejdere

Hvis du er blevet helt arbejdsløs, og du har bopæl i et andet EØS-land, skal du have udbetalt dagpenge i det land, du bor i. De forsikrings- og beskæftigelsesperioder, du har haft i Danmark, kan du medregne til at opfylde bopælslandets betingelser for ret til dagpenge.

9.8. Helt arbejdsløse ”andre arbejdstagere end grænsearbejdere”

Hvis du er ”anden arbejdstager end grænsearbejder”, og du er blevet helt arbejdsløs efter arbejde i Danmark, kan du frit vælge, om du ønsker at stille dig til rådighed i Danmark eller i det land, hvor du bor.

Hvis du vælger at stille dig til rådighed i Danmark og modtage dagpenge her, skal du opfylde de danske betingelser for ret til dagpenge. Du kan medregne de forsikringsperioder, du har haft i et andet EØS-land, til at opfylde kravet om 1 års medlemskab. Du skal blot opfylde betingelsen om, at du skal søge om optagelse i en dansk a-kasse inden 8 uger efter det tidspunkt, hvor du ophørte med at være forsikret i det andet EØS-land.

Du kan medregne de arbejdsperioder, du har haft i det andet EØS-land, til at opfylde beskæftigelseskravet. Det er en betingelse, at arbejdet ville kunne medregnes, hvis det var blevet udført i Danmark. Det er også en betingelse, at arbejdet er udført i en forsikringsperiode.

Hvis du er helt arbejdsløs ”anden arbejdstager end grænsearbejder”, stilles der ikke krav om, at du skal have haft arbejde i Danmark i en vis periode, før du kan medregne dine forsikrings- og beskæftigelsesperioder fra et andet EØS-land.

10. Her kan du få flere oplysninger

Du kan ringe til Arbejdsdirektoratet på telefon 38 10 60 11 mandag til torsdag mellem kl. 12.00 og kl. 15.00 og fredag mellem 12.00 og 14.00.

Du kan også få flere oplysninger i din a-kasse eller hos staten i jobcenteret.

Hvis du har spørgsmål om social forsikring i øvrigt, kan du henvende dig til Sikringsstyrelsen, Landemærket 11, 1119 København K. Telefon 33 95 50 00.

Pjecen er udgivet af:
Arbejdsdirektoratet
Stormgade 10
Postboks 1103
1009 København K
www.adir.dk

November 2008